

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2013. június hó 19. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt id. vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2013. évi március hó 5. napján kihirdetett 3.B.591/2011/17. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét testi sértés bűntette kísérletének (Btk. 170. § (1), (6) bekezdés I. fordulat) minősíti.

A börtönbüntetés mértékét 2 (kettő) évre enyhíti, melynek végrehajtását 4 (négy) évi próbaidőre felfüggeszti.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3.000 (Háromezer) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A vádlott személyi igazolványának száma: ...

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró törvényszék a vádlottat emberölés bűntettének (Btk. 166. § (1) bekezdés) kísérlete miatt 4 év börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelek sorsáról és kötelezte a bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a vádlott és védője elsőként felmentés, a védő eltérő tényállás megállapítása és eltérő jogi minősítéssel - a vádlottal együtt enyhítés érdekében is fellebbeztek. Az ügyész a határozatot tudomásul vette.

A fellebbviteli főügyészség Bf.368/2011. számú átiratában kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság részben megalapozatlan tényállást állapított meg, mivel a helyszínen intézkedő rendőrfőnök tagjainak jelentéséből és tanúvallomásából az abszolút mentességi joggal élt

hozzátartozó tanúk nyilatkozatára vonatkozó részekre történt hivatkozásnak törvényi akadálya van.

A rendőri jelentésből és a tanúvallomások tartalmából kizárólag a hallgatás jogával érintett személyek testi- és kedélyállapotára vonatkozó jellemzések és történések hasznosíthatók.

Fentiek alapján az ítélet történeti tényállása is módosul, valamint indokolása is.

A fojtogatás időpontjában volt vádlotti és sértetti testhelyzet pontos leírása, valamint a vádlottnak tulajdonított - ölési szándékra utaló - kijelentés törvényes bizonyítékforrásból nem ismerhető meg. Ilyen előadásokat a terhelt nyomozati vallomásai nem tartalmazzak, sőt: ölési szándékának hangoztatását, valamint a sértett mellkasára ülését a terhelt gyanúsítottai vallomásaiban kifejezetten tagadta. Erre tekintettel az említett megállapításoknak az ítéleti tényállásból kirekesztése szükséges, azonban a kirekesztés ellenére az élet kioltására irányuló vádlotti szándékot megalapozni alkalmas történeti tényállás a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokból megállapítható és bizonyítható.

Az ítélet tábla a védelmi fellebbezések folytán az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálatának körébe vonta.

A nyilvános ülésen a védő a vádlott védekezésének elfogadását indítványozta, annak megállapítását, hogy szándéka csupán testi sértés okozására irányult és ezáltal büntetésének lényeges enyhítését.

A fellebbviteli főügyészség nyilvános ülésen jelen lévő képviselője az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. Osztotta a védő érvelését annyiban, hogy a tényállást tárgyi oldalon a vádlott védekezése alapozza meg.

A vádlotti vallomásra tekintettel indítványozta a fojtogatás időtartamának 1 percben történő megállapítását.

Kiemelte a kézmozdulat jelentőségét, tekintettel arra, hogy a két kézzel történő fojtogatás a vádhatóság álláspontja szerint egyértelműen ölési szándékra utal. A két kéz használata gyors, határozott, célirányos, az élet kioltására irányuló mozdulat.

Az ok-okozati viszonyban jelentőséggel bír a sérülés jellegzetességének a rögzítése, nevezetesen „a nyak bal oldalán észlelt maradványtünetek elhelyezkedésük és jellegük alapján a nadrágszíj csatja által okozott hámsérülés maradványtüneteinek felelnek meg.”

A történeti tényállás és az indokolás helyesbítését követően a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A felülbírálat során az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával eljárva széles körű bizonyítást folytatott és ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az általa megállapított tényállás azonban a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontjának II. fordulatára figyelemmel részben megalapozatlan.

A részbeni megalapozatlanság abban állt, hogy az elsőfokú bíróság a történeti tényállást a rendőri jelentésben (nyomozati iratok 29-30. oldal) foglaltakra, amely ... sértett és ahozzátartozók - a vádlott fiai - előadását tartalmazta a vádlott általi cselekvőségről, továbbá a rendőri tanúvallomásokra, így ..., ... (ítélet indokolása 5. oldal 3-4-5. bekezdések) vallomásaira is alapozta, holott ... és ifj. a tárgyalási szakban mentességi jogukkal éltek, így nyomozati vallomásuk nem volt figyelembe vehető, mint ahogyan azt

helyesen rögzítette a törvényszék az ítélet 5. oldal 2. bekezdésében, hivatkozással a Be. 296. § (3) bekezdésében írtakra.

A már hivatkozott rendőri jelentésből nem állapítható meg, hogy a sértett ... és testvére, ifj. ... meghallgatásukat megelőzően a rendőrség eljáró tagjai részéről abszolút mentességi jogukkal kapcsolatban figyelmeztetésben részesültek volna.

Ily módon - teljes körűen osztva e körben a fellebbviteli főügyészség álláspontját - a rendőri jelentésben foglaltak, valamint ... és ... tanúknak a vádlott konkrét cselekvőségére vonatkozó vallomásai nem vehetők figyelembe a Be. 78. § (4) bekezdése alapján.

Fentiekből az is következik, hogy a történeti tényállás a vádlotti vallomás és az igazságügyi orvos-szakértő megállapításai alapján rögzíthető. E körben helytállónak bizonyult a védői érvelés és javarészt a fellebbviteli főügyészség álláspontja is.

Az ítélet 2. oldal utolsó bekezdése kiegészítendő „amiért heti napszámpénzüket fejenként 18-18.000 ft-ot április 22-én kapták meg” (18.Bny.260/2011/2. sz. jegyzőkönyv 2. oldal 7. bekezdés).

A 3. oldal 1. bekezdésének 2. mondata kiegészítendő: „A sörözőből előbb a vádlott ment haza a lakására kb. 17 óra körül, lenyírta a füvet, tisztálkodott, majd 19 - 19.30 óra körül visszatért a presszóba, ahol látta, hogy ... fia már ittas állapotban van. Elfogyasztott egy felest és egy sört, ezt követően lakására távozott. ... 20 óra körül érkezett haza (nyomozati iratok 259-261. oldal; 10. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal).

Az ítélet 3. oldal 2. bekezdés utolsó sorban: „kérdőre vont a sértettet, köztük hangos szóváltás alakult ki amiatt, hogy ...” (nyomozati irat 261. oldal).

A 3. oldal 3. bekezdése mellőzendő az első mondat második felétől, helyette: „indulatos lett és a nadrágjából kihúzott nadrágszíjat belevágta a nyakába, két kézzel kereszt irányba meghúzta úgy, mintha görcsöt kötne rá, megrántotta a sértettet, aki a földre esett, ekkor a nadrágszíjból a sértett nyaka kiszabadult (nyomozati irat 261. oldal).

Az így helyesbített tényállás immár megalapozottá vált, az ítélet tábla a felülbírálat során irányadónak tekintette. A módosult tényállásra tekintettel mellőzendő az ítélet indokolásából az 5. oldal 3-4-5. bekezdése és az utolsó és utolsó előtti bekezdés is.

Nem osztotta az ítélet tábla a fellebbviteli főügyészség azon indítványát, mely szerint a tényállásban az kerüljön rögzítésre, hogy a vádlott 1 percre fojtogatta a sértettet.

A vádlott valóban tett ilyen kijelentést a nyomozati irat 261. oldalán: „az egész szerintem egy percre, ha tartott, kb. ennyi ideig fojtogattam a fiút, nem tovább”.

Ennek azonban ellentmond - az egyébként aggálytalannak elfogadott - igazságügyi orvos-szakértői vélemény (7.sz. tárgyalási jegyzőkönyv), amely 30-35 másodperces fojtogatást ír le, amely megfelelt az okozott sérülés jellegének is.

Az irányadó tényállás alapján az ítélet tábla álláspontja szerint ölési szándékra nem vonható következtetés, e körben a másodfokú bíróság osztotta a védő érvelését.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvére.

A módosult tényállás alapján arra vonható következtetés, hogy a vádlott szándéka cselekményével csupán testi sértés okozása volt, mintegy „megrendszabályozni” akarta gyermekét, akinek magatartása nem első alkalommal okozott gondot.

Kétségtelen, hogy a nadrágszíj, amelyet a tényállásban leírt módon hurkolt a fia nyakába a vádlott és két kézzel kereszt irányban meghúzta, adott körülmények között, ahogyan az igazságügyi orvos-szakértő részletesen kifejtette és az elsőfokú bíróság is rögzítette (ítélet 7. oldal utolsó bekezdés) alkalmas lehet emberi élet kioltására.

A 7. oldal 1. bekezdésében rögzíti a törvényszék, a második mondatban, hogy „azt megszorította úgy, hogy az őv csatja a sértett nyakán lenyomatot képezett”.

Az igazságügyi orvos-szakértő (7. sz. tárgyalási jegyzőkönyv) akként foglalt állást: „a sértett nyakán látszott mindenképpen, hogy azt nadrágszíjjal megszorították. Át volt véve a csaton és nem igazán nagy erővel, de a nyak bal oldalán nyomot hagyott.”

A vádlott az eljárás során mindvégig tagadta, hogy ölési szándék vezette. Védekezését alátámasztotta a motívum, amely a vádlott cselekvőségét kiváltotta és az volt, hogy fia - akivel már több alkalommal volt probléma életvitele, magatartása miatt - ismét elszórakozta azt a pénzt, ami a háztartás napi szükségleteinek biztosításához szükséges lett volna.

Ahogyan az igazságügyi elmeorvos-szakértő is megállapította, de maga a vádlott is elismerte, hogy indulatos állapotba került.

Az ítélet tábla álláspontja szerint cselekményével a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntetnének a Btk. 16. §-a szerinti kísérletét valósította meg, amely figyelemmel az igazságügyi orvos-szakértői véleményre távoli kísérlet.

Az ítélet indokolásából mellőzendő a 7. oldal tárgyi tényezők köréből az 1. bekezdésből az ölésre alkalmas módon kitétel, és a 3. pontban írtak, a 10. oldal 2. bekezdése.

A büntetés kiszabása körében irányadó bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság feltárta.

Az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezés alapos.

A megváltozott minősítésre tekintettel a büntetés lényeges enyhítése indokolt.

Az ítélet tábla nagy nyomatókkal értékelte a vádlott javára, hogy özvegyként három jelenleg már felnőtt gyermekének megélhetését, boldogulását segíti, a településen köztisztviselőként áll, büntetlen előéletű, a cselekmény elkövetésének motívumát és azt a körülményt, hogy távoli kísérleti szakban maradt.

Mindezek alapján lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetés tartamát a középértékűtől eltérően a törvényi minimumban megállapítani és végrehajtását a Btk. 89. § (1) bekezdése alapján a törvényi maximumhoz (Btk. 89. § (2) bekezdés) közeli tartamban felfüggeszteni.

A szabadságvesztés felfüggesztésére tekintettel a Btk. 62. § (1) bekezdésére figyelemmel a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását mellőzte.

Az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a jelzett körben megváltoztatta, egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381. § (1) bekezdése alapján történt rendelkezés.

A vádlott megváltozott személyi igazolványának számát a másodfokú bíróság rögzítette.

Debrecen, 2013. június 19.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 3.B.591/2011/17. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással 2013. június 19. napján jogerős és a szabadságvesztés büntetés kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2013. június 19.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke